

Megjelenik hetenként kétszer
szerdán és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely
(Vármegyeház II. udv)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilttér
soronként 20 fillér

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám

FŐSZERKESZTŐ:
Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

A világ fülének

szól a miniszterelnök debreceni beszéde. Bethlen István gróf mélyen átgondolt külpolitikai program alapján adott kifejezést annak az egész magyar társadalomban mélyrehatóan gyökerező meggyőződésnek, hogy a jelenlegi határok között nem élhetünk, feldaraboltságunkba bele nem nyugodhatunk s fajunk egyharmadáról le nem mondhatunk soha. Ami a magyar társadalom legkülönbözőbb rétegeiből szakadatlanul feltör, azt most a magyar kormány elnöke ismételte meg egész komolysággal, súlyának hazai és nemzetközi jelentőségével.

Gróf Bethlen István a magyar nemzet egységes tiltakozása volt a hajduk városában, amikor a magyar külpolitika új útjait jelölte meg, amikor kimondotta felelőssége súlyával, hogy a béke a mai szerződések által nincs biztosítva s végleges békét általános lefegyverzés nélkül nem lehet csinálni. Nekünk más határookra van szükségünk, mert ezek között a határok között börtön van, amelyben mi vagyunk az őrzöttek és a győzők az őrzők.

Szembe nézett a magyar államférfi méltóságával s higgadt mérlegelésével azzal is, hogy mi az az irredenta? Irredenta-e ha a fölünk elszakított területeken ma valaki magyarnak vallja magát, ha magyarul beszél, ha gyermekeit magyar iskolába akarja küldeni s ellenáll annak, hogy másnyelvű iskolába szorítsák; ha a fölünk elszakított területeken valaki ellenáll annak, hogy birtokát és vagyonát nacionalizálják, vagy szekvesztrálják? Irredentisták vagyunk ezért — kérdezi Bethlen miniszterelnök, — hogy ezeket az állapotokat gyűléseken és a képviselőházban tárgyaljuk? S megfelel rá, mint a magyar nemzet önértéket, létét és jövőjét képviselő vezér: a békeszerződéseket kiegészítő okmány, a kisebbségi szerződések nemzetközi kérdéssé tették a kisebbségi kérdést s ennek döntő fórumává a Népszöveget állították oda, amelynek akárciknek,

nekünk is jogunk van panaszt tenni olyan állapotokért, amelyek a magyar nemzet lététől elválaszt-hatatlanok.

A magyar közvélemény foglalkozik ezekkel a husába vágó kérdésekkel, mert történelmi hivatása ellenőrizni, hogy a magyar kormány teljesíti-e a kötelességét. A békerekvizóra jogcímet ad a trianoni békeszerződés XIX. szakasza, mely biztosítja azt, hogy bármely állam felvesse egyik vagy másik szerződés revíziójának kérdését. A másik jogcímünk erre a kísérő levél, mely elismeri, hogy ha a nemzeti szempontból a határok megállapításánál igazságtalanságok követtek el, azokat ki fogják korrigálni. Ezek szerint nemzetközi jogcímünk van, hogy a revízióval foglalkozunk s ezzel foglalkozni nem irredentizmus —

mondja gróf Bethlen István miniszterelnök. Kalandokba, összeesküvésekbe bele nem megyünk, de a magyar közönség számára lakatot nem tehetünk, hogy a nemzet élniakarásának feltételeiről ne beszéljen. Magyarországot az élniakarás jogától nem lehet eltántorítani semmiféle terrorral és semmiféle tervekkel, erre nem kapható a magyar kormány, mert Bethlen szavai szerint a magyar nemzet kapura szegezné azt az államférfit, aki egy második Trianont aláírna.

A jövő utjai azok, amiket gróf Bethlen István megjelölt. Ilyen helyzetben nem lehet élet a Duna medencében s ebbe minden magyar lelkének megnyilatkozása a nemzet vezére, gróf Bethlen István s őt az egységes magyar nemzet lelke szólaltatta meg Debrecenben.

Ünneprontás a városi közgyűlésben

Dr. Grosz Dezső interpellációja Sátoraljaujhelynek az amerikai Kossuth-szobor leleplezési ünnepségén való képviseltetése tárgyában.

Sátoraljaujhely város keddi rendes közgyűlése a már megszokottan szűrkenek és egyhangúan igérkezett. A tárgysorozaton levő kisebb jelentőségű ügyek legalább is erre engedtek következtetni. Egy meglepetésszerűleg bejelentett s a város autonómiájának vélt sérelme tárgyában elmondott és meglehetősen fulmináns, támadó éllel indokolt interpelláció azonban kiemelte a közgyűlést a megszokott keretektől és a képviselőtestület tagjainak legnagyobb része előtt kellemetlen utóízív tette azt.

Napirend előtt ugyanis dr. Grosz Dezső képviselőtestületi tag interpellációt intézett dr. Orbán Kálmán polgármesterhez a városnak az amerikai Kossuth-szobor leleplezésén való képviseltetése tárgyában, illetve arra vonatkozólag, hogy a polgármester milyen befolyásoknak engedve nem hajtotta végre a város képviselőtestületének az ő — a polgármester kiküldetésére vonatkozó határozatát.

Meg kell állapítanunk mindenekelőtt, hogy az interpelláció nagyon is vegyes hatást váltott ki a képviselőtestületi tagokból.

És ez érthető is, mert Sátoraljaujhely város képviselőtestületében akkor merültek föl ezek a

disszonáns hangok, mikor az egész nemzet legmelegebb együttérzéssel, a leghőbb kívánságokkal bocsátotta hosszú útjára a nemzet lelkét, megérzéseit magával vivő Kossuth zarándoklatot, amelynek egyik tagja az a férfiú is, aki Zemplénvármegye és Sátoraljaujhely koszoruját hivatott letenni Kossuth Lajos szobrának talapzatára.

Mintha csak kiválasztotta volna az interpelláló képviselőtestületi tag ünneprontónak interpellációját, amelyet olyan indokolással kísért, amely minden elfogulatlan és józan ítélőképességű képviselőtestületi tagnak és városunk közönségének egyaránt a legélesebb elítélését hívja ki.

Dr. Grosz Dezső képviselőtestületi tag szabály szerint bejelentette az elnöklő polgármesternek, hogy napirend előtt interpellációt intéz hozzá Sátoraljaujhelynek az amerikai Kossuth-szobor leleplezésénél való képviseltetése tárgyában

Interpellációjának az volt a lényege, hogy a polgármester milyen befolyásnak engedve nem hajtotta végre a város képviselőtestületének az ő, a polgármester kiküldetésére vonatkozó határozatát; ki és milyen jogcímen bizta

meg Bajusz József árvaszéki elnök, vármegyei kiküldöttet a város képviselőtestületével; tudatában van-e továbbá Orbán Kálmán dr. polgármester annak, hogy Széll József főispán a képviselőtestület határozatába való beavatkozásával a város autonómiáját megsértette s hajlandó-e jövőben a város autonómiáját megvédelmezni?

Az interpelláló beszéde, mellyel 4 pontban előterjesztett interpellációját kísérte, indokolta, teljesen nélkülözi az összefüggést azokkal az eseményekkel, melyek a városnak a kiküldetésre vonatkozólag hozott határozatát követték.

Azzal kezdte beszédét dr. Grosz Dezső, hogy a képviselőtestület elé kell hoznia ezt az ügyet, mert el kell, hogy kerüljék azt a szégyenletes látszatot, mintha egyetlen hatalmi szóra meghunyhász-kodva belenyugodtak volna abba, hogy a nemzeti szabadság legnagyobb hőse iránti kegyelet lerovásával adósok akartunk volna maradni. Én — mondotta — dr. Grosz Dezső — elhárítani szeretném azt a vádat, hogy amikor Kossuth Lajosnak a legnagyobb hatalmasság — Newyork legszebb terén szobrot emel, mi elmulasztottuk, hogy ott magunkat kellőképpen külön is képviseltessük.

Kéri szavainak jegyzőkönyvbe vételét, — hogy legyen annak örök emléke, hogy Sátoraljaujhely város polgársága és képviselőtestülete elhárították maguktól azt a felelősséget, ami ebből reájuk háramlik és tiltakoznak az ellen, hogy bárki is a mi szent, hazafias érzésünkbe beavatkozzék. Ezen beavatkozás folytán sérelmet szenvedett a város autonómiája s bármilyen eszes, okos embernek tartja ő — Grosz Dezső — a főispánt, 120 képviselőtestületi tagnál sem lehet ezt kétségbe vonni. A főispán felügyeleti joga nem kormányzati jog, nem terjedhet ki arra, hogy a város alkotmányosan és szabályosan meghozott határozataiba beavatkozhassék, amint ez megtörtént.

Ez a legkevésbé sem illdomos hangú indoklás teljesen önmagában hurcolja cáfolatát. Vajjon hogyan és miképp hajthat végre a polgármester egy olyan határozatot, mely pénzügyi vonatkozásainál fogva föltétlenül a vagyonszerzési hatóság jóváhagyását igényli, anélkül, hogy a legsúlyosabb fe-

gyelmi konzekvenciáknak ne tette volna ki magát. Mihelyt a város határozatát meghozta, azok előtt, akikre a dolog mindenestre jobban tartozik, mint dr. Grosz Dezsőre, nyilvánvalóvá vált, hogy a határozat az anyagi vonatkozásoknál fogva jóvá nem hagyható. — Széll József főispán mégis, hogy a város képviseltestületét elősegítse, a képviselőtestület s a város polgárságának legtekintélyesebbjeit értekezletre hívta össze azzal a célkitűzéssel, hogy az értekezlet megtalálja a módját a kiküldetés lehetőségének. Az értekezlet talált is megfelelő megoldást, hogy közadakozásból gyűjtsék össze az az összeg, amely a kiküldetés költségeihez a városi hozzájáruláson kívül szükséges. Arról azután igazán nem tehet a főispán, aki elsőnek hozta meg a maga áldozatát, hogy az adakozásra felhívott közönség nem adhatta össze azt az összeget, melyet közpénzből minden skrupulus nélkül felajánlottak.

Váltig keressük, de semmikép sem tudjuk az autonómia megsértésének tényét felfedezni. Egy jóvá nem hagyható határozatról lévén szó, sérelmet az autonómia nem szenvedhetett s csak elismerésre méltó, hogy főispánunk korigálni kívánta a jóvá nem hagyható határozatot egy másik expedienst teremtésével.

Az a gyanúsítás meg amilyen merész, ép olyan fehéborító, amely dr. Grosz Dezső beszédéből a főispánnal szemben kiütözik, mint-ha ő a város közönségének szent, hazafias érzése nyilvánulásának gátát vetett volna. A hazafias érzés nyilvánítására az önkéntes adakozás lehetőségével épen a legmegfelelőbb módot nyújtotta.

S ha vizsgáljuk az adakozók lajstromát, hiába keressük abban az interpelláló aláírását, akiről mégis feltételezzük, hogy inkább személyi tekintetek, mint a szent, hazafias érzések tartották vissza a közadakozásban való részvételtől.

Illetékes helyen egyébként tudósítunk dr. Grosz Dezső interpellációjával szemben a következő információkat szerezte.

— Közigazgatási tudatlanság az az állítás, hogy a város határozata önmagában jogérvényes és vagyonszolgálati jóváhagyás nélkül végrehajtható lett volna. A város követett el mulasztást akkor és annyiban, hogy nem korábban — olyan időben hozta meg ezt a határozatot, amikor az a jóváhagyást még a végrehajtás aktualitásának beállta előtt megnyerhette volna. Minthogy pedig az illetékes számvevő és jogi szakemberek egybehangzó megállapítása szerint a város határozatának azon része, amely a kiadások fedezetéről teljesen szabálytalan módon gondoskodott — semmiestre sem lett volna jóváhagyható, az értekezlet a köteles előrelátástól vezérelt prevenció volt egy nagyobb bajnak a megelő-

zésére. Mert két eset van: vagy végrehajtott volna a polgármester illetve a városi tanács a város szabálytalan határozatát, mely esetben az, aki végrehajtja, súlyos fegyelmi vétséget követett volna el. A másik eset pedig, hogy nem hajtja végre a szabálytalan határozatot senkisé, mely esetben épen ezért jogosan merült volna föl az a vád a város vezetőségével szemben, hogy az indolencia megakadályozta a város képviseltestületét.

— Még a nemzeti nagyjaink iránti legkegyeltesebb érzés sem szolgálhat forrásul egy szabálytalanság elkövetésének.

— Az pedig, hogy egy odiosus fegyelmi eljárásnak alapja egy minden embernek kegyeletes és szent nemzeti cél érdekében történt intézkedés legyen, semmiképpen sem lett volna helyeselhető, sőt esztétikai szempontból is kifogás alá esett volna.

— Ezért keresett az értekezlet egy olyan megoldási módot, amely szabályos, vagyonszolgálati szempontból megtámadhatatlan és emellett a kegyeletes célt is kielégítő legyen.

— Az autonómia nem egy fékezhetően csapongható önkormányzati jog, mert annak csak a törvények és más tételes szabályok szabta korlátok között szabad érvényesülni.

— Sátorajauhely város autonómiájának nincs szüksége arra, hogy dr. Grosz Dezső demagógiája védje meg.

A magunk részéről ismételtlen is

csak azt a megállapításunkat huzhatjuk alá, hogy dr. Grosz Dezső legkevésbé sem tapintatos és szükségyszerű fellépése nem tekinthető másnak, mint ünneprontásnak, amit még jobban kiemel az a körülmény, hogy egyedülálló az egész országban és épen szerencsétlen esonka városunkat mutatja be olyan vonatkozásokban, amelyek legkevésbé sem harmonizálnak azokkal a kapcsolatokkal, melyek városunkat Kossuth Lajos nagy emlékezetével összefűzi.

Szerencsére azonban városunk közönsége egészen más oldalról vizsgálja a tényeket s nem a dr. Grosz Dezső megállapításaitól befolyásoltan alkotja meg véleményét.

És hogy ki bizta meg Bajusz József vármegyei kiküldöttet a város képviseltestületével is egyuttal? Micsoda hánya veti modorban van feltéve ez a kérdés. *Ki bizta volna meg más, mint a polgármester, aki kötelességet mulasztott volna, ha nem gondoskodik a városnak ez uton való képviseltestületéről.*

Arról is meg vagyunk győződve, hogy a város közönsége csak helyeselni tudja, ha főispánunk amellett, hogy teljes erejével és befolyásával munkálkodik a város fejlődésén és szerencsétlen helyzetéből való kiemelésén, a város anyagi erejének felhasználásának körülményeire is kiterjeszti gondoskodását.

A város képviselőtestülete egyébként legközelebbi közgyűlésében a polgármester válasza után bizonyára megfelelő választ ad erre a feltűnő okvetlenkedésre.

Embervédelem és hitvédelem

Írta: dr. Dréhr Imre államtitkár.

„Népjólét.” Forradalmi zamata van ennek a szónak. Történelmi visszaemlékezéseket vált ki belőlünk s akaratlanul is a francia forradalmi népjóléti bizottmányra gondolunk. Sok értelmű szó; — tágra interpretálva mindent belemagyarázhatunk, mert az állam minden lélekzetvétele, minden parancsa és passzivitása sorsokat javít, teremt, alkot, vagy pusztít az állam célja, feladata szerint. Nincs állami és társadalmi cselekvés, aminek vetületét éles szemmel ne tudnók felismerni a „népjólét” síkján. Mert minden összefügg a társadalomnak és az államnak életével, minden kormányzati cselekvés emeli vagy süllyeszti a népjólétnak színvonalát.

A legtágabb értelemben tehát az állam kormányzata a népjóléti igazgatás, hiszen az egyik doktrína szerint a közjó az állam működésének a célja. Szűkebb értelmet is adhatunk azonban ennek a sokértelmű szónak, ha az e szóval összeforrasztott állami főhatóság működésének körét negative értelmezzük. Mert, ha a belügyi kormányzat a rendet termeli és te-

remti, ha az igazságügy a jogot szolgáltatja és az állam által garantált normák betartása felett őrködik, a földművelésügyi az ősi természet erejét szervezi a közönség céljainak szolgálatára, a kereskedelemügyi kormányzat a tökének, a javak felhasználásának és forgalmának szab irányt, a külügy a nemzeti célok érdekében harmonizálja belső törekvéseinket a nemzetközi erőhatalmi viszonyokkal és aspirációink beteljesülését a belügyi és a külügyi szolgálatot alátámasztó honvédelem igazgatása teszi lehetővé, ha a kultusz a népszéles rétegeit vonja be a nemzeti kultúrába és fejleszti, hogy méltók lehessenek a politikai nemzet tagjaivá lenni, a pénzügy pedig anyagi forrásokat nyit meg az állam számára, hogy a főhatóságok letéteményesei anyagi hatalomra támaszkodva irányíthassák politikájukat, a népjóléti igazgatás célja és feladata az *emberi munka védelme, az ember ielkiségeinek és testi mivoltának megvédése minden egyoldalú törekvéssel szemben. A népjóléti politika embervédelmi politika. Az embervédelem políti-*

kája a szeretet politikája. Az utóbbi a praktikus kereszténység. A tudatos, az akaratos, a cselekvő, a célzatos, az aktív, a szüntelenül ható és soha nem lankadó szerezetnek politikája, az igaz, a nemes, a keresztényi szociális, tehát népjóléti politika. De ha a cselekvő népjóléti politika a védelemben, a defenzív, a negatív álláspont megvédésében, az egyoldalú irányzatokkal és a szubverzív erővel folytatott küzdelemben merül ki, cselekvése steril marad, mert védelmi harccal, még ha mindjárt az ember az, amelyet megvédelmezzünk, alkotni, építeni, fejleszteni, erősíteni semmit sem lehet. Az aktivista, a cselekvő, a népjóléti politika a pozitív, az alkotó népjóléti politika.

Ezt az elvet belevitte kormányzatának minden vonatkozásába miniszterem, Vass József és az ő nagy aktivitása, munka és teremtő ereje teszi lehetővé, hogy aig zártak le az 1927. évi nagy társadalombiztosítási reformunk aktái, alighogy végetért a munkásbiztosítás renaissance-ának előkészítése, máris teljes lendülettel üti meg miniszterem a közvélemény hárfájának érzékeny hurjait, midőn belezengi a magyar társadalomba, hogy *nem érkezett még el a pihenés időszaka, munkálnunk kell szüntelenül, hogy erősítsük ezt a vérző magyar életet. Mert mit ér a nagy küzdelmek és áldozatok árán elért pénzügyi ujjászületés, mit ér az államháztartás rekonstrukciójának nagyszerű eredménye akkor, ha elvérzik ez a megcsontult magyar élet és nem erősítjük, nem fejlesztjük, nem harmonizáljuk a mi társadalmunkat.*

A legnagyobb magyar feladat, a *legparancsolóbb kötelesség a magyar társadalom fejlesztése, ki-munkálása lelkiileg és testileg egyaránt.* A lelkek megművelése, kicizellálása, kifinomítása az egyház feladata, anyaga a lélek. A magyar fajta testi erősítése, feljavítása, nemesítése a népjóléti és munkaügyi kormányzat feladata; politikájának anyaga: az emberi fizikum. *A tudatos embervédelmi politika az emberi lelket és testet védő cselekvés. Ebben harmonizál az egyház politikája a népjóléti és munkaügyi kormányzat tevékenységével, egyik feltételezi a másik működését, mert hitnélküli lélek nem lélek többé és lelketlen ember megszűnik ember lenni. Rothadó fizikummal, pusztulásra ítélt emberi roncsnál lehet-e méltatlanabb odva az emberi léleknek? A lélek megmunkálása és a fizikum védelmének politikája szervesen összefügg, a kettő feltételezi egymást. Amikor tehát, az egyház ápolja a lelket, fejleszti a hitet, nemesíti vele a szellemet, elősegíti, alátámasztja a népjóléti és munkaügyi kormányzat politikáját. De midőn az utóbbi a társadalom egészségének javításával, a nyomor leküzdésével, a*

társadalmat dekomponáló erők kifejlődésének megelőzésével javítja a szociális helyzetet, megtisztítja a termő talajt az élet bozótjaitól, felhasítja az élet televényét, befogadóképesse teszi arra, hogy ölébe fogadja az életnek egyházunk által elvetett nemes magvait. A nyomor dögletes mocsárjaiba hullott magok megfulladnak a szennynek, az aljasságnak hinárjában. A lelkek megmunkálása csak úgy vezet sikerre, ha vele együtt jár a cselekvő embervédelem, a társadalomvédelem, a nemzetvédelem, mely megnyilatkozik a magyar nyomor elleni küzdelemben.

Amikor tehát, Vass miniszter cselekvő politikájának lendületével beleviszi most a magyar társadalomba az öregségi és rokkantsági biztosítás elgondolását és ma-holnap a törvényhozás plénuma elé terjeszti az öregkorúak életének megkönnyítését, a nemzeti munka rokkantjai szürke napjainak szépítését, az özvegyi gondok csillapítását és az árvak fakuló orcáinak pirossá válását célzó hatalmas javaslatát; — felszántja a magyar ugart, a szociális konstrukció ekevasával, szétvágja a dudvákat és a kőrökat, melyek elszívják a magyar őserő legjavát, hogy egészséges, termékeny, gazdag legyen a magyar élet és magába fogadja, kalászba szöktesse, megsokszorozza azt a magot, az életnek magjait, melyet most egyházunk terméketlen, vagy legalább is rosszul termő földekre kénytelen szétszórni.

Igy kapcsolódik egymásba a konzervatív szociálpolitikának embervédelmi törekvése, az egyháznak hitfejlesztő lelket formáló, magot hintő cselekvésével. Társadalombiztosítási rendszerünk újabb reformjának előestéjén ismerjük fel tehát azokat a nagy összefüggéseket, amelyek a cselekvő népjóléti, a gyakorlati keresztényi politikát, a lelkeket konzerváló és nemesítő hitvédelmi politikával szerves kapcsolatba vonjuk és vessük tudatunkba, hogy „lelkes” emberek csak ott dolgozhatnak és élhetnek, ahol „lelkes” kormányzat tisztítja meg a termőföldet az alkotó munka számára.

H I R E K

— **Törvényhatósági Közgyűlés.** A vármegye Törvényhatósági Bizottsága, nem mint a mult lapszámunkban tévesen írtuk e hó 21-én, hanem 22-én d. e. 10 órai kezdettel tartja tavaszi rendes közgyűlését. Március 21-én az állandó választmány ülészik.

— **A Mansz műsoros ünnepe.** A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének sátoraljajuhelyi csoportja f. évi márc. 14-én este 5 órakor a polg. leányiskola tornatermében márciusi műsoros hazafias ünnepeket rendez. Beléptidij nincs.

— **Elhájásodásnál, köszvénynél és enkorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést.** Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a **Ferenc József** viz-kúra nagyon szép eredményhez vezet. — Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **A sátoraljajuhelyi szolgabírói járás jegyzőinek értekezlete.** A határszéli csonka járás jegyzői, népszerű főszolgabírájuk: **Bernáth Béla** elnöklete alatt március 6-án tartották értekezletüket, amelyet egyik tárgya méltán emelt a közérdeklődés terébe. Ugyanis a közigazgatási bizottság rendelete folytán a gyűlés egyik tárgya a többtermelés és ennek keretében kifejezetten a gyümölcs-termelés volt. Egy lácszeme ez a vármegyei vezetőség azon nagyszabású, átgondolt akciójának, amely a vármegye gyümölcs-termelésének felvirágoztatása érdekében mind jobban és eredményesebben kezd kibontakozni. A kérdést a vármegyei faiskola felügyelő ismertette. Azzal kezdte, hogy a közigazgatás munkájának egyik része az ügyes-bajos jelent szolgálja, a másik része a távol jövőbe is látó preventív intézkedéseivel a szebb jövőt van hivatva kimunkálni. — Aztán ismertette a gyümölcs-termelési akciót, a községi faiskolákról szóló új megyei szabályrendeletet; a gyümölcs-termelésnek különösen a városhoz közel fekvő községekre kilátó nagy gazdasági jelentőségét. Részletezte a faiskola szervezés, a gyümölcsfa betegségek elleni védekezés körüli teendőket, mindig rámutatván arra, hogy mit tehet a jegyző, az előjáróság e tekintetben. A jegyzői kar minden kérdéshez a legteljesebb gyakorlatiasággal szól hozzá s kétségtelen, hogy ez az értekezlet nagyban előbbrevítte a szervezés munkáját. Tudomásunk szerint márc. 17-én a szerencsi járás jegyzői kara fog értekezletre egybegyűlni és ennek is a gyümölcs-termelés szervezése lesz egyik tárgya. — A vármegye minden járásában lesznek hasonló értekezletek. A közigazgatási munkának a jövő számára dolgozó gazdasági tartalommal való telítése új idők jele, amely közigazgatásunk vezetőit dicséri.

— **Az izr. Népkönyha műkedvelői előadása.** A városi színház hétfőn este zsufolásig megtelt azon a gazdag műsorú jótékony célú műkedvelői előadáson, amelyet az izr. Népkönyha javára rendeztek. A hivatalos köröket **Bernáth Aladár** alispán és **dr. Orbán Kálmán** polgármester képviselték. A műsort mindvégig **dr. Molnár Ödön** konferálta, s keretében változatos számok kerültek színre. **Vámos Aranka** klasszikus, **Fenyő Lili** és **Fusch István** pedig

modern táncokat mutattak be. **Binét Menyhért** dr. két novelláját olvasta fel, **Wolf Lajosné** szonokát adott elő, **Ligeti Lajos** dr. opera részleteket énekelt. Az előadott két egyfelvonásos közül az egyikben **Török „Lóvászár”** című darabjában **Kemény Imréné**, **Kleinmann Gyula**, **Cecsei István** és **Boros Béla**, a másikban pedig, **Fodor „Katalin”**-jában **dr. Székely Lászlóné**, **Klein István**, **dr. Molnár Ödön** és **Fusch István** kaptak nagyon sok megérdemelt tapsot. Amint a közönség egész este kedvesen ünnepelte az egész együttest.

— **A Szoc. Misszió Társulat** f. hó 11-én, vasárnap d. u. 5 órakor időnyáró tea-délutánt rendez, amelyen a dohánygyár ének- és zenekara, valamint a zárda két elemi osztályos növendéke fog szerepetni.

— **Hirdetmény.** A saujhelyi Legeltetési Társulat választmánya f. hó 11-én d. u. 2 órakor a városháza nagytermében tartandó választmányi ülésen bérbeadja egy évre a legelőt hasító Ronyván a halászati jogot. A feltételek az árlejtésen közöltek. Az érdeklődőket ezuton is meghívja az Elnökség.

— **Letartóztatott betörők.** A sátoraljajuhelyi államrendőrkapitányság letartóztatta **Bodnár József** 23 éves cipészsegédet és **Hangácsi János** napszámot, akikről megállapították, hogy már hónapok óta betörésekből tartják fenn magukat. **Lengyel Dezső** kereskedő raktárát négy esetben törtek fel s onnan 400 pengő értékű árut loptak. A **Wertheim-kasszát** is próbálták egy hajttűvel felnyitni, ami nem sikerült. Feltörték **Gelb Tivadar** mézszárszékét is s onnan 8 kg. borjuhut vittek el. **Csoltkó Ödön** husszékéből pedig 9 pengő készpénzt, második alkalommal kolbászt, szalonna és húsfélét loptak el ugyancsak betörés útján. A lefolytatott nyomozás teleplezte a betörők orgazdját is özv. **Bodnár Józsefné** személyében. Őrizetbe vették továbbá **Bodnár Józsefné**vel másik fiát **Bélat** is, akitől ugyancsak többrendbeli lopást állapítottak meg.

— **Megnyílnak a teniszpályák.** Az idő lehetővé tette a teniszpályákon a munkálatok megkezdését s így — mint minden évben — április 1-én megnyílnak a kifogástalanul felszerelt pályák. Az érdeklődést fokozza, hogy a tréner május havában megkezdí működését. A bérelni szándékozók haladéktalanul jelentsék be igényüket a Club főtítkárnál, ahol a bérletre vonatkozólag bővebb felvilágosítást kaphatnak.

Legszebben fest,
tisztít
özv. **Rakovszky Sándorné** helmecsfő
Bercsényi ucca 5. szám

— **Fővárosba utazó olvasóinknak** páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú Park szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék az éttermi árakból pedig, 10 százalék engedményt ad a legutóbbi, előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a Park szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére olvasóink szives figyelmét.

— **Nyilvános nyugtázás.** A febr. 1-én megtartott **Mansz és Vitézi** bál adományainak folytatóságos nyugtázása: **Bucsy Ákosné**, özv. **Csutkay Béláné**, **Eperjessy Ferencné**, **Fuggerth Frigyesné**, **Fűzesséry Sándorné**, özv. **Hornyay Béláné**, **dr. Ilykovits Endréné**, **Józsa Imréné**, **Kovaliczky Elekné**, **Kovács Miklósné**, **Ladányi Miklósné**, **Mester Dezsőné**, **Mészáros Istvánné**, **dr. Olchváry Pálné**, **Paksy Ernőné**, **Prihoda Józsefné**, **Rakmányi Jenőné**, **dr. Szeniczey Ödönné**, **dr. Szentgyörgyi Zoltánné**, **Szeszlér Ödönné**, **Tomcsányi Gézánné**, **Uner Viktorné** 4—4, **Baltovits Józsefné**, **Báró Béliné**, **Beregszásy István**, **dr. Buza Béláné**, **dr. Csizy Béláné**, **Damjanovich Ágostonné**, **Debrecezeni Áronné**, **Főző Józsefné**, **dr. Gaál Barnáné**, **Hrabéczy Kálmánné**, **Kiss Gáborné**, **Kiss Ernőné**, **dr. Kantha Józsefné**, **Lindenberger Lajosné**, **dr. Madzsar Károlyné**, **Márton Elekné**, **N. N.**, **Petreczky Jenőné**, **Réz Gyuláné**, **Renvers Istvánné**, **Rollny Adolfné**, **Rozs Lajosné**, **dr. Szombaty Béláné**, **Taugner Józsefné**, **dr. Tóth Alajosné**, **Tóth Elekné**, **Vagányi Ferencné**, **Vilkovszky Kálmánné**, **Williger Gézánné**, **Wischan Emilné**, **Zboray Károlyné**, **Zsihovi Bertalané** 3—3, **Benácz Károlyné**, **Demjényi Istvánné**, **Fekete Károlyné**, **I. I.**, **Kaltenbach Rezsőné**, **Komjáthy Oszkárné**, **Pólyányi Lajosné**, **Rilyák Jánosné**, **Schweitzer Mária**, **Szunyoghgy Józsefné**, **Tóth Jánosné**, **Thuránszky Lászlóné**, **dr. Vargha Béláné**, **Zvolinszky Lajosné** 2—2 pengőt. (Folytatjuk.)

— **Földbirtokokra** (5 holdtól, holdanként 700 pengőig) becsülés nélkül, 35 évi amortizációra, 7½% kamatalapon, az ország legnagyobb pénzintézetétől 5 nap alatt gyorsfolyósítás! **Házakra**: 5—10 évig terjedő átmeneti kölcsönök **Kisipari** hitelek váltóra, 12%-ra szerzünk. **Váltóhitelt** folyósítatunk **magánpénzből** (legfeljebb 1 évi időtartamra) hetikamatra, hitelképes kereskedőknek, háztulajdonosoknak és információképes tisztviselőknek, magánosoknak. — **Ékszerfedezetre**, az érték 80%-áig azonnal folyósítatunk. **„New-York”-Hiteliroda**, Budapest, VI., Podmaniczky ucca 29. (Válaszbélyeg beküldendő.)

A munka megzavarásának káros hatása nemzeti fejlődésünkre

III.

A nagy angol sztrájk kirobbanásának közvetlen oka az volt, hogy a Daily Mail nyomdai munkásai megtagadták a hivatalos köröknek a szakszervezetek tulajdonosai ellen irányuló vezércikknek a szedését, sőt e helyett az általános sztrájkra való felhívást bocsátottak ki.

A kormány erre királyi kiáltvánnyal felelt, melyben a sztrájkot lázadásnak bélyegezte és felhívta a polgárságot az általános munkába állásra, mely felhívásnak az angol polgárság a legnagyobb lelkesedéssel engedelmességet, úgy hogy a sztrájk kitörésének pillanatában, tehát május 3-án éjjelkor megindultak az angol munkavédelemmel kapcsolatban a kormányintézkedések.

A munkába állt önkéntesek ettől a perctől fogva állami szolgálatban álltak. A toborzó bizottságok útján megindult taggyűjtés oly nagyszerű eredménnyel végződött, hogy 36 óra leforgása után a toborzóbizottságok kénytelenek voltak a további toborzást beszüntetni.

A szakszervezeti tanács által megállapított terv szerint a következő üzemeknél szünt meg a munka:

1. A közlekedési eszközöknél, vasutaknál, hajózásnál, ezek műhelyeiben, valamint a rakodó munkásság körében,
2. a nyomda iparban,
3. a vas és acél műveknél,
4. az építő iparban,
5. a villany és gázműveknél,
6. az élelmiszer üzemeknél,
7. közegészségügyi intézeteknél.

A kormány azonnal intézkedett a felhasználható anyagokokról; magán használatra szénből hetenként és családonként 1 mm. a gáz és villanyerő fejlesztéséhez a rendesnek 50%-át termelték. Utasította az élelmiszer kereskedőket, hogy minden körülmények között akadályozzák meg a vevő közönségnek élelmiszer felhalmozására irányuló törekvéseit, legkivált a 7 milliós London területén.

Különös gondot fordított a rendszeres utánpótlásra. E tekintetben mint gyűjtő és kiindulási

állomás Liverpool kikötője szerepelt, ahonnan azután a forgalomba beállított szükség szállítási eszköz gyanánt szereplő gépjárművek, számszerint 200.000 és több száz repülőgépet juttatták az élelmet a kijelölt helyekre. Ezen forgalom irányítása nem kezeletett központilag, hanem decentralizálva olyképp, hogy minden élelmiszerközpontnak megfelelő munkavédő személyzettel ellátott autók és repülőgépeket bocsátottak rendelkezésére, melyek azután Csak élelmiszer szállításra felirású jelző táblával ellátva közlekedtek. Ezen forgalom állandósult és minden fenakadás nélkül biztosította az elárúsított helyek mindenkor állagát ugyanannyira, hogy pl. a tej ára Londonban a tömeges szállítás rendszere mellett egy penny-vel (12 fillér) olcsóbodott.

Gyors célkitűzést igényelt a közlekedések fentartása, úgy a vasutat, mint a városi járatokat illetően, s ezt a legközelebbi számban óhajtjuk megvilágítani.

Városi Mozi

Március 8-án, csütörtökön este

A SZIRÉN

(A tenger démona)

Romantiku történet 10 fejezetben.
Főszereplő: Petrovics Szeptiszlav
Fox Híradó Holland népszokások

Március 10-én, szombaton és 11-én
vasárnap este 6 és 1/9 órakor

A Gyurkovics-lányok

Herczeg Ferenc vigjátéka 10 felv.
Főszereplők: Villy Fritsch
és Werner Fütterer
Magyar Híradó.

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben

Kedvező
fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Sátoraljaujhely
Békócsal uca 19

Gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné bodrogkereszturi kertészetében

több mint 1000 darab **magastörzsű** (vadalanyon),
félmagastörzsű (orbain),
féltörpe (Doucin-on)
és **törpe** (paradicsomi alanyon) nevelt kettő éves

almafa eladó

a tíz legjobb fajból.

Kedden és pénteken a faiskola megtekinthető és a gyümölcsfák készpénz fizetés mellett átvehetők.

Egy darab ára 1 pengő 60 fillér.

MEGHÍVÓ!

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapest

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel

Park Nagyszálló

Budapest, VIII. Baross-tér 10

mert

20% engedményt kap mint ezen lap előfizetője olcsó szoba-árainkból,

10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha.)

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról **Nálunk otthon érzi magát!**

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. — Előzetes szobamegrendelés ajánlatos.

Eredeti amerikai-terpentines CIPÖKRÉM.

Összetételénél fogva kiválóan alkalmas a bőryanag megóvására. A cipőt tükkörfényesre tisztíthatjuk a

DARLING CIPÖKRÉMMEL.

Gyár és szétküldési raktár:

Sátoraljaujhely Széchenyi-tér 9. sz.

Telefon 143.

Darling minden jobb üzletben kapható

Nyomdahelyiségünk

Vármegyeház II-ik udvar
első emelet.

SÁRKÁNY JÁNOS

gőzerőre berendezett kelmefestő és vegytisztító műhelye

Tempa uca 16. szám alatt

Felvételi üzletem:

Molnár István uca 5. sz. alatt (Pannonia szálló épület.)

Vállalom: Női és férfi ruhák, selymek, függönyök, butorhuzatok, szőnyegek, fejkendők, kézimunkák stb. vegyi tisztítását, minta után bármily színre való festését.

Gallérok, kézelők tisztítását. Gyászruhák festését 24 óra alatt.

Amatőrök és szakfényképészek ma már

csak angol Imperiál lemezeket használnak!

Kevés lemezgyártmány van, amelyik a világpiacot így meghódította volna! — Kapható minden nagyságban

SZABÓ PÁL könyv és fotó szaküzletében Sátoraljaujhely

Tálapok 40×50 cm.-ig!

Gépek!

Filmek!

Papírok!

Vegyszerek!